

College van burgemeester en wethouders**GOEDGEKEURD**

Vergadering van 12 maart 2024

Beleid en Uitvoering - Team
Samenleving

**9 2024_B&W_00177 Uitgevoerde acties op basis van Preventie- en
handhavingsplan alcohol 2023-2026****Samenstelling:**

Aanwezig:

J.H. Bats, burgemeester en voorzitter; Melvin Smit, wethouder; B. Harmsma, wethouder; M. Scheringa, wethouder; M.W. de Graaf, gemeentesecretaris

Afwezig:

T. Jongman, wethouder

Samenvatting

Met deze nota informeren wij u over de uitgevoerde acties in het jaar 2023 op het gebied van alcoholgebruik, zoals die staan genoemd in hoofdstuk 4 van het Preventie- en handhavingsplan alcohol 2023-2026. Hiermee geven we invulling aan de motie (ID 130, d.d. 24 januari 2024) die is ingediend door de PvdA, VVD, CU en GL om een terugkoppeling te geven over de uitgevoerde activiteiten in 2023.

De motie wordt erkend in de samenleving. Zo is een afname van middelengebruik (roken, alcohol- en drugsgebruik) opgenomen als één van de vijf ambities in het nieuwe gezondheidsbeleid 2023-2026. Dit beleid sluit aan op het Preventie- en handhavingsplan alcohol 2023-2026.

Informatienota

Inleiding

Het Preventie- en handhavingsplan alcohol 2023-2026 is op 24 januari 2023 vastgesteld door de raad. Het richt zich op jongeren en jongvolwassenen tot 24 jaar en schetst de situatie in Steenwijkerland, de doelstellingen en welke acties worden ondernomen om alcoholgebruik te voorkomen.

Een gezonde leefstijl is afhankelijk van veel verschillende factoren. Alcoholgebruik is één van deze factoren. Wil je een gezonde leefstijl bevorderen dan is een brede aanpak over domeinen heen van belang. In onder andere het sportakkoord en Samen voor Ryan kijken we ook naar andere factoren zoals overgewicht, mentale gezondheid en fysieke leefomgeving. Ook in het nieuwe gezondheidsbeleid 2023-2026 wordt naar meerdere leefstijl- en gezondheidsfactoren gekeken.

Kernboodschap

De activiteiten in 2023 van het Preventie- en handhavingsplan alcohol zijn uitgevoerd en worden voortgezet in 2024.

Via HALT, Tactus (verslavingszorg, zie bijlage) en de GGD IJsselland wordt voorlichting over alcoholgebruik gegeven op scholen in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs. Hierbij worden ook de ouders/ verzorgers van jongeren betrokken. De scholen in het voortgezet onderwijs hebben een deel van de subsidie 'Fit op school' ingezet voor weerbaarheidstrainingen, die ook gerelateerd zijn aan middelengebruik.

Vanuit het platform collectieve preventie Steenwijkerland en Samen voor Ryan wordt gekeken om kinderen en (aanstaande) ouders vaardigheden mee te geven voor een gezonde leefstijl en een ongezonde leefstijl aan te pakken. Er wordt nagedacht over een goede samenwerking tussen de verschillende partijen en een integrale aanpak.

Consequenties voor de gemeente

n.v.t.

Communicatie

n.v.t.

Vervolg

Er wordt nu gewerkt aan het uitvoeringsplan gezondheidsbeleid, dat later dit jaar ter informatie naar de gemeenteraad zal worden gestuurd.

Eind mei 2024 worden nieuwe cijfers verwacht van de GGD IJsselland over de gezondheidssituatie van jongeren op basis van de Gezondheidsmonitor Jeugd (najaar 2023). Deze geven onder meer inzicht in het alcoholgebruik bij jongeren en zullen worden gebruikt om de activiteiten in het Preventie- en handhavingsplan alcohol te evalueren en het uitvoeringsplan gezondheidsbeleid vorm te geven.

Verder wordt er vanuit het team OOV (openbare orde en veiligheid) een (stage) onderzoek gedaan om meer inzicht te krijgen in hoe veilig jongeren zich voelen in Steenwijkerland en welke mogelijke verbeteringen er kunnen worden aangebracht om hun veiligheidsbeleving te versterken. Dit kan ook handvatten geven op het gebied van preventie en voorlichting in onze gemeente.

Besluit

In te stemmen met de informatienota over de uitgevoerde acties in het jaar 2023 op basis van het Preventie- en handhavingsplan alcohol.

Bijlagen

1. Bijlage-uitgevoerde acties 2023 PHA.pdf
2. 24-01-2023 MOTIE Preventie en handhavingsplan alcohol PvdA - VVD - CU - GL.pdf

Bijlage 1. Overzicht uitgevoerde acties 2023 (uit het Preventie- en handavingsplan alcohol 2023-2026)

Hoofdstuk 4 ACTIVITEITEN (PREVENTIE)

Activiteiten	Terugblik 2023	Vervolg 2024	Verantwoordelijke partij
4.1 (vierjaarlijks) Gezondheidsmonitor Jeugd van de GGD IJsselland naar de gezondheid, welzijn en leefstijl van jongeren (onder andere alcoholgebruik).	In het najaar van 2023 heeft de GGD IJsselland de Gezondheidsmonitor Jeugd uitgevoerd bij leerlingen in klas 2 en 4 van het regulier voortgezet onderwijs (VO).	De nieuwe cijfers worden eind mei 2024 gepubliceerd. Deze geven onder meer inzicht in het alcoholgebruik bij jongeren. Zodra de gegevens binnen zijn, zullen we u hierover informeren.	GGD IJsselland (onderzoek + rapportage) Gemeente Steenwijkerland (SWL)
4.3 Het platform collectieve preventie Steenwijkerland. Dit is een platform tussen de GGD IJsselland, Sociaal Werk De Kop, alle schoolbesturen, kinderopvang en de gemeente Steenwijkerland.	Het platform is in 2023 acht keer bij elkaar geweest om af te stemmen op het gebied van collectief preventief jeugdbeleid. Jaarlijks worden er activiteiten georganiseerd voor ouders/verzorgers. In 2023 is er een avond georganiseerd met Michael Kortekaas in De Meenthe over opvoeden en verbinding met je kind. Hoe kom en blijf je in verbinding met je kind en zijn onderwerpen als middelengebruik en seksualiteit bespreekbaar?	In verbinding met Samen voor Ryan inspelen op vragen van ouders en verzorgers. Structureren van de wijze hoe de achterban goed geïnformeerd wordt, maar ook bevraagd kan worden. Gekozen onderwerp in 2024 is middelengebruik onder jongeren.	Gemeente SWL (GGD IJsselland is voorzitter van het platform)
4.4 Subsidie Fit op school	In 2023 hebben schoolbesturen en kinderopvangorganisaties de subsidie aangevraagd. Het betrof zes aanvragen van besturen primair onderwijs (PO), 1 aanvraag van het bestuur van het (gefuseerde) voortgezet onderwijs (VO) en zeven aanvragen kinderopvangorganisaties. Voor PO, VO en kinderopvang geldt dat de aanvragen voor meerdere locaties werden gedaan. Voor het schooljaar 2023-2024 werd er voor een totaal van € 49.000 aangevraagd. De VO scholen hebben een deel van de subsidie ingezet voor weerbaarheidstrainingen, ook gelinkt aan het durven staan voor eigen keuzes versus meedoen en groepsdruk. Dit is ook gerelateerd aan middelengebruik.	Ook dit jaar kunnen scholen (besturen van basisscholen en voortgezet onderwijs) en houders van kindercentra weer een subsidie aanvragen (voor 1 juli 2024). Daarna zal de subsidieregeling worden geëvalueerd door de gemeente en ketenpartners. De inzet is deze subsidie meer in lijn te brengen met de doelen vanuit gezondheidsbeleid en Samen voor Ryan.	Gemeente SWL

Activiteiten	Terugblik 2023	Vervolg 2024	Verantwoordelijke partij
4.5 Subsidie Gezond in Steenwijkerland (GIDS gelden 2018)	Er is geen gebruik gemaakt van deze subsidieregeling in 2023. De rijksbijdrage voor het verkleinen van gezondheidsachterstanden is als één van de 15 onderdelen opgenomen in de Brede SPUK van het gezond en actief leven akkoord (GALA).	De subsidieregeling is ingetrokken (9 januari 2024). Keuzes over de inzet van GALA/ SPUK middelen worden onder andere verwerkt in het uitvoeringsplan gezondheidsbeleid, waar nu aan gewerkt wordt.	Gemeente SWL
4.6 Tactus verslavingszorg	Tactus heeft in 2023 een oudervoorlichting verzorgd op SG Eekeringe in samenwerking met Helder Theater. Het thema van deze avond was omgaan met alcohol en drugsgebruik in de opvoeding. Op deze school zijn ook gastlessen gegeven voor 2^e en 4^e klassen over het thema vaperen en tabak. Voor het praktijkonderwijs van RSG Tromp Meesters zijn in het kader van het thema 'veerkracht' lessen verzorgd. Het thema voor de 1^e en 2^e klassen was vaperen en tabak en voor de 3^e en 4^e klassen was het thema alcohol. Op 't Ravelijn is in juni het programma 'Lekker Gewoon' uitgevoerd voor drie groepen 8. Dit programma bestaat uit twee gastlessen met het thema 'gamen en sociale media' gevolgd door een verwerkingsles waarbij de kinderen een video maken voor hun ouders. In oktober is het programma 'Lekker Gewoon' voor de 3 nieuwe 8^e groepen uitgevoerd inclusief de ouderavond. In totaal zijn 15 preventieve adviesgesprekken en tien Moti-4 trajecten uitgevoerd met jongeren (cijfers zijn voorlopig). Qua deskundigheidsbevordering en vroegsignalering zijn 20 professionals van het RIBW getraind. Verder is in de nieuwsbrief voor huisartsen (uitgave 18 juli 2023) een stukje van Tactus over de inzet van preventie geplaatst.	Tactus heeft voor 2024 weer subsidie ontvangen voor preventieactiviteiten bij jongeren en hun ouders (voorlichting en bewustwording, outreachend werken, deskundigheidsbevordering en trendsignalering). Binnenkort bespreken we de subsidieaanvraag 2025. De inzet is om de subsidie meer gericht in te zetten op preventie, zoals is vermeld in het nieuwe gezondheidsbeleid dat aansluit op het Preventie- en handavingsplan alcohol 2023-2026.	Tactus Gemeente SWL Gemeente SWL

Activiteiten	Terugblik 2023	Vervolg 2024	Verantwoordelijke partij
4.7 Stichting HALT (Het Alternatief)	HALT heeft in 2023 voorlichting/preventielessen gegeven op zowel de basisschool (30 lessen) als het voortgezet onderwijs (8 lessen). De scholen mogen zelf een thema kiezen uit de door HALT aangeboden voorlichtingen. De scholen hebben vooral gekozen voor 'invloed van de groep', jeugdcriminaliteit, gedrag online en 'veilig oud en nieuw'.	HALT heeft voor 2024 weer subsidie ontvangen voor genoemde voorlichting/ preventielessen op scholen, maar ook afstemming met de gemeente en het aanleveren van cijfers (verwijzingen en trends). Binnenkort bespreken we de subsidieaanvraag 2025.	HALT Gemeente SWL
4.8 Samen voor Ryan (SvR)	Vanuit het project 'Vaardigheden voor het leven' wordt in de themaweken/- dagen op alle drie scholen in het voortgezet onderwijs aandacht besteed aan middelengebruik. De insteek hierbij is om een gezonde leefstijl aan te leren, zodat middelengebruik niet of minder aan de orde is.	Het project 'Vaardigheden voor het leven' loopt door in 2024 (schooljaar 2023/2024).	SvR
4.9 Het Sociaal Werk	In het jaarverslag van 2023 zullen de activiteiten vanuit Sociaal Werk de Kop (SWDK) beschreven staan. U ontvangt dit jaarverslag in het tweede kwartaal (Q2).	De werkzaamheden van SWDK lopen door in 2024.	Sociaal Werk de Kop
4.10 Consulenten Gemeentelijke Toegang	Ook in 2023 zijn er zorgmeldingen geweest vanuit Veilig Thuis en de politie, waaronder meldingen van overmatig alcoholgebruik bij jongeren. De consulenten gemeentelijke Toegang zijn vervolgens op huisbezoek geweest en hebben dit breeduit met de jongeren en hun ouders besproken.	De zorgmeldingen zullen doorlopen in 2024 en worden opgepakt door de consulenten gemeentelijke Toegang.	Gemeente SWL
4.11 Ouders/ verzorgers	Zie bij activiteit 4.3 en 4.6.	Zie bij activiteit 4.3 en 4.6.	Tactus en GGD IJsselland
4.12 NIX18 campagne	Er is in 2023 geen specifieke aandacht gegeven aan de NIX18 campagne. Wel is er vanuit de GGD IJsselland aandacht besteed aan de landelijke campagne van IkPas. In november hebben oriënterende gesprekken plaatsgevonden met Tactus en de GGD IJsselland over de inzet van campagnes.	In 2024 zullen we op basis van het uitvoeringsplan gezondheidsbeleid verder nadenken over de inzet van campagnes.	Tactus en GGD IJsselland

MOTIE Preventie en handhavingsplan alcohol

Voorstel nr. : 2023-RAAD-00003

Onderwerp: **Concreet maken doelstellingen preventie activiteiten**

De raad van de gemeente Steenwijkerland in vergadering bijeen d.d. 24-01-2023

Overwegende dat:

- Het preventie en handhavingsplan alcohol geagendeerd is voor besluitvorming in de gemeenteraad van 24 januari 2023.
- Er in het plan wel wordt gesproken over concrete acties maar er eigenlijk alleen (mogelijke) activiteiten staan benoemd.
- Het overkoepelende gezondheidsbeleid nog in voorbereiding is.

Draagt het college op:

- Om voor 1 maart 2023 de raad te informeren over de concrete acties voor het jaar 2023 op het gebied van preventie van alcoholgebruik zoals die staan genoemd bij de activiteiten in hoofdstuk 4.
- De raad terugkoppeling te geven over de uitgevoerde concrete acties in het jaar 2023 zoals gevraagd in de 1^e bullet.
- In het gezondheidsplan ambities op te nemen op het gebied van preventie en handhaving die verder gaan dan de huidige aanpak.

Bijvoorbeeld door:

- als doelstelling de score van alcoholgebruik onder de 18 jaar onder het landelijk gemiddelde terecht laten komen.
- de doelstelling geen alcoholgebruik onder de 18 jaar.
- aan te geven wat er nodig is voor uitbreiding van handhaving.
- En in dat zelfde gezondheidsplan de preventie activiteiten ook concreet te benoemen met heldere acties.

en gaat over tot de orde van de dag.

Ondertekening en naam:

Roland Logtmeijer
Fractie PvdA

Miriam Slomp
VVD

Jantina Drijfhout
CU

Stephanie Geurtz
GL

